

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELOFIZETESI AR:		Felolós szerkesztó:	Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Helyben:	Vidéken:	IFJ. MÓRICZ PÁL.	DEBRECZEN,
Egy óra . . . 1 kor.	Egy óra . . . 1 kor. 50 fill.	Kiadók és laptulajdonosok:	Piacz-utca 47. és 49. szám.
Negyedévre . . . 3 .	Negyedévre 4 . 50 .	HOFFMANN és KRONOVITZ.	

Megoldás.

Andrássy Gyula gróf választóihoz intézett levelében az ő történelmi tárgyilagosságával és szilárd alkotmányos érzületével megállapította a kormány erőszakos törvénytírását és pálcát tört ténykedésén. Fejtegetései annál érdekesebbek, vádjai annál sujtóbbak, mert tőle, a mindig higgadt politikustól származnak, kinek ítélete nagy bölcsességen és történelmi tudáson alapul.

Szell Kálmán és a többi kilépetek hasonlóan okolják meg kilépésüket.

Azonban sem Szell Kálmán, sem Andrássy, sem a többi dissidensek nem mondanak kemény vádnál egyebet. Nem foglalkoznak különösen azzal a nem kevésbé fontos kérdéssel, hogy mi lesz most? Miként fognak a felkorbácsolt hullámok elsimulni a politikai élet, a szegény zaklatott haza élete miként jön ismét biztonságba? A megoldásnak semmi pozitív módját nem ajánlják, sőt Szell Kálmán — „lelki világa egy belső összeütközésnek erkölcsi kényszere alatt áll” — csak az isteni gondviselésben bizik, de nem lát kivezető utat a bonyodalomból.

Nem bihetem, hogy annyi ép értékű politikus nem látná a megoldást, annak módjait. Nem kell hozzá semmi

politikai alkémia, sem jövendőlgetés, csak egyszerűen a tények rideg konzekvenciáit kell levonni. De ez nagyon kellemetlen, sokkal kellemetlenebb Tiszára, mint a vád.

Mert a megoldás legenyhébb alakja szerint is Tisza teljesen és örökre bukott ember. Akiben az alkotmányosság és jogérzet oly csekély mértékben él, mint Tiszában, a ki nyílt törvénytörésre izgat, készlet egy parlamenti pártot, a ki politikai boldogulását közjogsértéssel akarja biztosítani, a ki ezeken felül cinizmussal hirdeti hazaellenes tannait, egy pillanatig sem maradhat kormányon. A törvények öre törvényt sértett és törvényt sértetett. Felelnie kell érte!

Szell Kálmán maga mondja, hogy a pénteki ülésen a törvény tudatos, szándékos megsértése történt. Ez különben annyira igaz, hogy Tisza is lépten nyomon megerősíti. Azzal a miniszterrel szemben pedig, a ki tudva sért törvényt, jogi felelősségre vonásnak van helye. Vagyis vád alá kell helyezni a kormányt!

Azaz: csak kellene.

De nem lehet! Mert a törvénytörő Tiszát támogatja a kormánypárt, de az alkotmányvédő ellenzéket nem

támogatná. Jogunk szerint pedig többségi határozattal lehet a vád alá helyezést kimondani.

Tiszának azonban mégis mennie kell. A bűn útján csak az első lépés nehéz, ő könnyű szívvel tette meg ezt a lépést, játszva haladna tovább a törvénytörések útján . . . Vele tehát ellenzékünk szóba többé nem állhat. Ez az ember örökre lehetetlenné tette magát.

De Tiszával bukik szörnyszülőtte: a Dániel-féle törvénytelen határozat is. Ez a határozat ugyanis semmis. Nem ismerheti el senki, a ki a törvényt tiszteli, az alkotmányt félti, hazáját szereti.

Ezzel azonban az oly rég óhajtott rend még nem áll helyre. Az új kormány első teendője az új választási törvény alkotása az általános és titkos szavazat alapján, azután a képviselőház feloszlatása, hogy a nemzet megértesse a törvénytörő haddal igazi véleményét és határozzon . . .

Politikai hireink.

(Budapest, november 29.)

A főrendek Tisza ellen.

A főrendház esetleges akciójáról szóló hírt mi bocsátottuk tegnap elsőként világra és ma már konkrét formában járja be a vi-

Agarászok és agarászat.

Felelevenedik emlékemben egy régi dal. Otthon hallottam egy szabocsi vendégszerető uri háznál évekkal ezelőtt. Öreg urak fujták, a kiknek bizony már akkor a szép leány csókja nem volt olyan édes, mint pár évtizeddel ezelőtt; a szép ló, a jó futó agár sem érdekelte olyan tul a renden őket; hanem azért úgy vissza-visszarájzolta az emlékezet az öregek elé a múlt időt jó bor és pipaszó mellett.

— Te Mihály! kezdi az idősebb, ismerted te azt a zsemlye színű Sárkány agaramat?

A megszólított ur a pipából kifujt egy kövér felhős füstöt, ezalatt rendbe jött a gondolataival:

— A Sárkányt? no már, hogyne! . . . Még azt is tudom, hogy egy hizott disznót meg száz forintot adtál érte kölyök korában.

— Igaz! csak úgy említettem; hanem tudod, sohasem felejttem el annak a szegény párának az utolsó futását; mert olyan se-

bes volt az az árva, hogy még a végveszedelmébe is futva rohant . . .

— Ugyan, ne mond? — csodálkozik Mihály bátya.

— Isten ugyse igaz; mert ha nem a magam szemével láttam volna, hát azt mondanám, hogy nem áll . . . De mikor ott mellette voltam egy árok szélén, amint reám vetette utolsó tekintetét . . . Tölts csak! Kocintanak, kiesszák a pohár bort és folytatja „Péter bá”:

— Szép őszi idő volt, a „Bolygó” lovam vidáman lépkedett alattam, egy tarló szélből kiugrik egy veres parlagi kan nyul, a Sárkány, amint meglátja, „felveszi”, míg a fekete ordas színű „Lepke” segédkezik. Hanem a füles jó inu és tökéletlen észjárású állat volt, egyenesen egy eserjésnek tartott, ahol egerutat nyert és mire kiszorították az agarak, irányt változtatott egy dülő felé, amely előtt egy öles árok húzódott el; ámde a Sárkány nem hiába hozott már három billikomet haza, egy-kettőre közelébe ért és mire az árokhoz közeledtek,

már egy-kétszer „zsinórban meg is vágta.” No de iten az árok! annyit láttam, hogy a nyul már az agár szájában van és egyszerre csak eltűnik mind a kettő . . .

Vágtatva érem el a Bolygóval a helyet, hol a nyulat és agarat eltűnni láttam és képzeld . . . A szegény pára szájában tartotta a nyulat és ott feküdt az árokban. Ez volt az utolsó futása; mert még egy pár rángatózás a kimeredt végtagokon és vége volt . . . A nyakát szegte.

— Szegény állat, fejezi be a beszédet „Mihály bá” és mind a ketten elhallgatnak. Majd egy pár pohár bor után, mint régen fiatalon elkezdik a dalt, az egész uri Magyarországból nevezetes agarász-királyról, Recski Bandiról szerzett régebbi bús nótát:

Recski Bandi ne keseregy babádon;
Hisz a lepke sem marad meg egy ágon.
Bár hűtlen lett az átkozott: feledd őt,
Ad az Isten egy igazabb szeretőt . . .

Ibrányi Miklós.

Mesés olcsó árban eladatnak Gerő

a raktáron lévő összes téli férfi- és gyermek ruhák → férfi ruha áruházában, ←

DEBRECZEN, Piacz-utca 47. sz. a Dréher söröcsarnok kapuja mellett (az „Emke” kávéházzal szemben.)

lágot. Ugy látszik, hogy a miniszterelnök már előbb gondolt erre az eshetőségre, mert hamarosan igyekszik a maga pozícióját a főrendiházban erősíteni. A mai hivatalos lap közli, hogy a király gróf Festetics Taszilót főudvarmesternek, gróf Wenckheim Frigyeset főpohárnoknak és gróf Apponyi Sandort főkamarásnak kinevezte. Új főrendiházi tagok lettek: dr. Molnár Viktor és Zeyk Dániel főispánok, dr. Haller Károly egyetemi tanár és dr. Schwarzer Ottó elmegyógyász. Világos látszik, hogy Tisza a jövőre gondol, az első sorban említett grófokban azonban tévedhet, ezek kenyértörés esetén új méltóságok daczára ellene fordulhatnak; ellenben Schwarzerben megbízhatik, ő mindig lelkiismeretesen teljesíti kötelességét.

Ezzel a maszlagozással szembe állítva nem kevésbé jelentőségteljes a „Budapesti Hírlap” itt következő híre: A főrendiház tagjai körében ugyanis mozgalom indult meg Tisza István gróf miniszterelnök, illetve erőszakos kormányzata ellen. A mozgalom élén, értesülésünk szerint, Zichy Nándor gróf és Vigyázó Ferencz gróf állanak. Főfökrekvésük az, hogy arra az esetre, ha Tisza István gróf miniszterelnök a Dániel-féle határozati javaslat alapján akarna törvényt hozni és a képviselőházban többsége e javaslat alapján szavazná meg az indemnitást, a főrendiház az így megküldött javaslatot ne fogadja el, a tárgyalás alá ne vegye, hanem utasítsa vissza.

A mozgalom indítói számítanak arra, hogy a főrendiházban a kormány régi hívei közül is csatlakozni fognak hozzájuk és nem járulnak ahhoz, hogy az országgyűlés az alkotmányos rend fölforgatásával alkosson törvényeket.

A vidék csatlakozása.

Az egyesült ellenzékhez egyre nagyobb számmal érkeznek vidékről az üdvözlések. Ma délelőtt Szabadszállásról, Nagylétáról, Békéscsabadról, Kunszentmártonból és Szigetvárról érkeztek feliratok, melyekben mindenütt a szintén egyesült ellenzéki pártokhoz küldenek a küzdelemhez bátorítást, meleg üdvözlést.

Tüntetés az állatorvosi akadémián.

A budapesti állatorvosi akadémia ifjúsága is tüntető gyűlést tartott az akadémián a hazafias gyűlést dr. Magyar-Kossa prorektor engedélyezte és minden rendzavarás nélkül folyt le.

Egyházkerületi közgyűlés.

(Első nap.)

Debreczen, 1904. november 29.

A tiszántúli ev. ref. egyházkerület ma délelőtt tartotta őszi gyűlését. A tanácskozási asztalok mellett feltűnően sok hely, sok szék maradt üresen.

Kiss Áron püspök és Degenfeld József gróf főgondnok elnökölték. A jegyzői tisztet Ujfalu Béla, világi jegyző, dr. Sass Béla és dr. Bartha Béla töltötték be. A gyűlésen a következők voltak jelen: Kiss Áron püspök, Degenfeld József gróf főgondnok. Esperesek és gondnokok: Baltazar Dezső ordombi Lajos, Fekete Márton, Sütő Kálmán, Uray Imre, Sulyok István, Dávidházy János, Nagy István, Görömbey Peter, Gencsi Albert, Dorogi Lajos, dr. Tóth János, Szikszay Zoltán, Bancsik István, Segesváry József, Domahidy Elemér, Szell Kálmán (Tisza István még sem jelent meg!), György Endre, Biki

Károly, Luby Géza, Simonffy Imre. Tanácsbírák: Balogh Ferencz, Eröss Lajos, Könyves Tóth Kálmán, Kiss Albert, Simonffy Imre, Ujfalu Béla, Géressy Kálmán. Az egyházkerület képviselői: Kiss Ferencz, Ilyés Endre, Rassó Gyula, Padrah Sandor, Garzó Gyula, Futó Zoltán, Pap Imre, dr. Baksa Lajos, Zolnai Béla, Szemes László, Kiss Elek, Szele György, Biber József, Frater Barna, Frater Zoltán, Nagymáté Albert, Rác Gyula, Jármay Miklós, Györi Lajos, Madarász Imre, dr. Végh Sándor, Székely Páter, Biró Lajos, Szegedy Gyula, Szell György, Torday Imre, Berey József, Domahidy István, Nagy Imre, Buzsörmenyi Lajos, Benedek László, Szikszay Lajos, Bartha József, Uray Géza. A tanintézetek képviselői: Osváth Ferencz, dr. Ozory István, dr. Erdős József, Karay Sandor, Ordas István, Köblös Sámuel, Imre Lajos, Szeremley Barna, Pap Tibor, D. Bay Sándor, Lányi Lajos, Borsos Benő, Horváth Ferencz. Az egyházkerület képviselői: Dicsőfi József, Kiss Albert, K. Tóth Kálmán, Kovács József, dr. Kocsár Gábor, Márton Imre, dr. Sz. Szabó József, Somogyi Pál, Pap Imre, Juhai Mihály. Tiszviselők: Sass Béla, Dóczi Imre, Márk Endre, Tóth József, Rózsa Sándor stb.

Kiss Áron agg püspök megható imát mondott és hivatkozván fogyatékos erejére. Sass Béla jegyzőt kérte fel a püspöki megnyitó beszéd felolvasására.

Ez a megnyitó beszéd áttekintést vetett az utóbbi közgyűlés óta elmúlt időszakra és nevezetesen eseményekre. Elbucszította a református világ, az egyházkerület jeles halottjait. Majd kozhelyesítés mellett annak az óhajnak adott kifejezést, hogy a napi politikát ne vigyék be a kerület tanácskozásába és tükeny eseményekkel ne izgassák fel a tanácskozás cékjét. Emlékezett az egyházba behozott fontos újításokról, mint az adózás rendezése, mint az állammal való viszony megállapítása stb.

A helyesléssel fogadott magvas püspöki megnyitó beszéd után tudomásul vették a meg nem jelent tagok kimentő értesítését. Tudomásul vették (éljenzéssel) a dr. Baltazar Dezső esperessé választását, tudomásul vették, hogy a békéstanai egyházkerület helyettes gondnokul Fekete Mártont küldte ki.

Majd a megjelenteket vették számba, a jelen voltak nevsorat felolvasván a jegyző. A számosan távo maradás, éppen a politikai életben számottevő református férfiak távo maradása azt bizonyítja, hogy a politika hullámai mégis elcsapkodnak e békés tanácskozó terem ajtajáig is.

Degenfeld József gróf főgondnok indítványára az egyházkerület elhunyt érdemes tagjainak az emlékét jegyzőkönyvben örökítik meg és az egyházkerület részvétét külön kifejezik a hozzátartozóknak.

Zsigmond Sándor ügyei.

Ujfalu Béla bejelenti, hogy Zsigmond Sándor összes állásairól lemondott és a kerületi tisztségeiben helyettesítéséről intézkedtek. Tudomásul vették eme helyettesítéseket is addig, míg az állásokat választás után betöltik.

Tudomásul vették a levéltár átadásáról szóló jelentést is.

Majd az alsó szabolcs hajduvidéki egyházkerület jelentése folytán foglalkoztak a Zsigmond sikkasztásával. Az egyházkerületi jelentéséből kitűnik, hogy a lemondott esperes az egyházi pénztárakat megkárosította, minek folytán az egyházkerület dr. Malatinszky József ügyészt megbízta a bűnügyi feljelentéssel. Ezt a határozatot helyesítség veték tudomásul, egyidejűleg felhívták az egyházkerületet, hogy lehetőleg gondoskodjanak a hiányok pótlásáról.

Az egyházkerületi főjegyzőség.

Felhívják az esperességeket, hogy az egyházkerületi főjegyzőségre a szavazást ejtessék meg. A szavazatokat 1905 január 6-dik napjáig kell a püspöki hivatalhoz beadni. A szavazatok összeszámolására Simonffy Imre elnöklésével debreczeni tagokból küldtek ki bizottságot.

Uray Imre megvallja, hogy nehezebbre esik a felszólalás. Évekkel ezelőtt két áramlat küzdött itt, ekkor hangzott el, hogy ne vigyünk az egyházba politikát. Ezt helyesli, de ennek a vége az lett, hogy részokról olyan kevesen vannak itt. Ennek a politikának a szennye volt ez a szóban forgó ur ember (t. i. Zsigmond Sándor) is. Megvallja, hogyha neki olyan jó ember lett volna Zsigmond, mint az elnökségnek, akkor a felekezetre való tekintetből kifizette volna a sikkasztásait és úgy bocsátotta volna szélnek, hogy a felekezet érintve ne legyen ezen ember szennyesétől. Kívánja, hogy jövőben ne érvényesüljön ez az áramlat; mely például kizárta őt abból, hogy huszonegy éves gondnoksága alatt semmiféle bizottságba nem vették be. Egybként felszólalásában nem roszakarat, sem a sértés szándéka nem vezet, hanem az egyházi szellem; kéri, hogy minden részről működjenek közre, hogy jövőre csakugyan a szabadszellelem a független irányzat érvényesüljön itt az egyház javára.

Degenfeld József gróf szerint a felszólalás tárgytalan volt. A szabadszelleme eddig sem gátolták senkinek és jövőben sem fogják gátolni.

A napirendre tértek az Uray kuru-czos, őszinte halotti bucsuztatása fölött.

Nyomatványok alá temetett kincsek.

Eröss Lajos, mint a helyettesítéssel megbízott kerületi levéltáros, az egyházkerületi levéltár ügyéhez szól; amely kincseket rejt magában, amelyet rendezni kell; de melyet addig rendezni nem lehet, a míg a konventi- és egyéb felgyűlt nyomtatványok elhelyezéséről nem gondoskodnak. Kéri, hogy a konventi nyomtatványok és jegyzőkönyvek részére külön helyiségről gondoskodjanak.

Géressy Kálmán a kislejtezést ajánlja fel kisegítő eszközül.

Eröss Lajos a maga igazolására kér szót. Bebizonyítja, hogy a levéltár padlóját szekerezámra fedi a sok konventi nyomtatvány és a konventi dolgok olyan rohamosan gyarapodnak, hogy kiszorítják a levéltárból a kincseket rejtő kerületi levéltár anyagot.

Degenfeld József gróf javasolja, hogy majd a levéltárnoki állás betöltésével együtt intézkedjenek a levéltár rendezéséről is.

Elfogadták.

Az új tanácsbíró esküje.

Bejelentik, hogy Mezőssy Bélát választották meg nagy többséggel egyházkerületi új tanácsbírónak, aki az esküt le is tette.

Az igen rokonszenves fiatal tanácsbíró lelkesen megéljeneztek és nagy érdeklődéssel hallgatták, midőn választékos szép, kerekded, erős kalvi-

nista értekezésben beszélt arról, hogy meg kell tenni a mely szaklatokat hatja a politikájuk, hogy törni.

den oly egyházalárendelésével és magyar tatlan a héz idő.

Közelebbi Dejezi idő óta tett ki.

Ta A esán Si igazolj mondott kelt egy tást mie

A Sándor venti ts El

lésével ki; közl István p tük; ug zottság és pótt lasztott

A vajatot 48 és I az enne póttags elrende Dorogi kik leg meg ko

S közgyűl sorát. A volna, rázatát vazó, k névsort gyűlés

F bizotts lenti D ujjabb vették.

Határ S jogaka a mely hogy ezt a rona é

igazga Máram tották egyház hogy

nista érzéstől áthatott, hazafias beszédben köszönte meg a bizalmat, hogy megválasztották. Érdekes említést tett a Habsburgok politikájáról, a mely mindig a katholicizmust erősöskolta. Szerinte a farkas változtathatja a bőré, de a Habsburgok ezen politikájokat soha. Hisz nyíltan kimondják, hogy a protestantizmust meg kell törni. *Azért el kell utasítani minden olyan törekvést, a mely az egyházat a kormánynak akarja alárendelni.* Igéri, hogy minden erejével és buzgóságával fog küzdeni a magyar református egyház csorbíthatatlan autonomiájáért, akármilyen nehéz idők következzenek is.

Köszöni a bizalmat.

Degenfeld József gróf is örömet fejezi ki, hogy a kerület ilyen régibb idő óta munkás, érdemes tagot tüntetett ki bizalmával.

Tanító is lehet: zsinati tag.

A zsinati képviselők igazolása kapcsán **Simon** Károly tanítót, mint képviselőt igazolják; de mivel Simon időközben lemondott, felhívják a püspök útján az érdekelt egyházmegyét, hogy az újabb választást mielőbb ejtse meg.

Választások.

A Horthy István halálával és Zsigmond Sándor lemondásával megüresedett két konventi tagot választották meg.

Előbb **Szikszay** Zoltán esperes elnöklésével a szavazatszedő bizottságot küldték ki; közben az időszaki tanácsba: **Sulyok** István póttagul való behívását is elhatározták; ugyanekkor a közalapi végrehajtó bizottságba **Sütő** Kálmán esperest rendes tagul és póttagul **Dávidházy** János esperest választották meg.

A konventi 2 tag választására 59 szavazatot adtak be, a melyből **Sütő** Kálmán 48 és **Lengyel** Imre 42 szavazatot kaptak; az ennek folytán megüre edett két konventi póttagságra **Degenfeld** elnök a szavazást elrendelvé, 49 szavazatot adtak be és **Dorogi** Lajos és dr. **Baksa** Lajos, mint a kik legtöbb szavazatot kaptak, választattak meg konventi póttagokul.

Főjegyzői jelentések.

Sass Béla bemutatja az egyházkerületi közgyűlés alkotó tagjainak betűrendes névsorát. Az összes szavazó tagok száma 99 volna, a melyből 3 azonban leesik. Magyarazatát adja annak is, hogy kik bírnak szavazó, kik csak tanácskozó joggal. Ezt a névsort időnként helyesbítés végett a közgyűlés elé terjesztik.

Felolvassa az egyházkerületi pénzügyi bizottság jelentését; melynek során bejelenteti **Degenfeld** József gróf és **György** Endre újabb adományait is. (Éljenzés.) Tudomásul vették.

Határozat a szigeti jogakadémiáról.

Szele György bejelenti, hogy a szigeti jogakadémia 4800 korona évi segítséget kér, a melylyel új tanszéket alapítvának, úgy hogy már a jövő tanévben szervezhessék ezt a tanszéket. Ezen tanszékre már 3000 korona évi segítyt adott a kerület.

Papp Tibor dr. szigeti jogakadémiai igazgató örömmel jelenti be, hogy mind Maramaros, a város, mind a megye felállították a kötelezett tanszékeket. Most az egyházkerületen van a sor, — azt hiszi, hogy jóakarattal a meglevő 3000 koronához

a szükséges 1800 koronát is fedezni tudják, Idevonatkozólag érdemleges javaslatot is tesz. Rendelkezést kér az alapítólevél megszerkesztése iránt is és jóindulatokba ajánlja az ügyet.

Szikszay Zoltán a máramarosszigeti jogakadémiának nemcsak az egyházi érdekek szempontjából, hanem magyar szempontokból való nagy jelentőségét tárja fel. Hozzá járul **Papp** Tibor előterjesztéséhez, kéri a fontos ügyet komoly megfontolás tárgyává tenni.

Degenfeld József gróf szinte abban a meggyőződésben van, hogy a szigeti jogakadémiáért mindent meg kell tenni. Méltányosnak találja a segély nyújtást és hogy az új tanszékre a 4800 koronát megadják, még pedig a **Papp** Tibor igazgató által ajánlott módokat szerint a tüzkármentesítési pénztárból. A szigeti jogakadémia fontosságát mindnyájan ösmervén, azt hiszi, hogy ezt megtehetik.

Szell Kálmán a pénzügyi bizottsághoz kéri áttétetni az ügyet, hogy biztosabb, allandóbb alapot jelöljenek ki, a melyről a tavaszi közgyűlés döntsön.

Szele György kéri, hogy ez esetben meg az alapító oklevelet megszerkesztés végett adják ki a tanügyi bizottságnak.

Tóth János szerint a két felfogás össze egyeztethető. A közgyűlés határozza el, hogy az új tanszék felállításához és segélyezéséhez *elvileg hozzá járul* és a pénzügyi bizottságot utasítja az állandó alap kijelölésére végett.

Degenfeld József gróf az igazgató által tett alapon nem tartja lehetetlennek az eszme megvalósítását.

Szikszay Zoltán hasonló értelemben szólal fel, mert rájuk nagyon fontos, hogy már a jövő évben felállíthassák a tanszéket és azért kéri, hogy most hozzanak érdemleges határozatot.

Szell Kálmán fentartja a halasztási indítványát, bár elvileg szintén a segély megadása mellett van.

Elnök a szavazást elrendelvé a **Szell** indítványára szavaztak 26-an, ellene 22-en; így az elhalasztó indítványt fogadták el és ennek értelmében határoztak.

Lelkészi képesítő vizsgák.

Sass Béla csak a főbb adatokat olvassa fel. Az első vizsgára 15 jelölt jelentkezett, 5-en jeles, 3-an jó, 7-en kielégítő eredménnyel vizsgáztak; a második képesítő vizsgára 18-an jelentkeztek. közöttük **Vajó** Sándor amerikai lelkész összesített vizsgát tett. 2-en jeles, 7-en jól, 7-en elégségesen vizsgáztak. Tudomásul vették. Ugyiszinte a tanító képesítő vizsgák eredményét is.

Tárgyaltattak a közalapi segély kérvények.

Tárgyalták és elfogadták a rendkívüli államsegély iránti kérvényekre hozott határozatokat stb.

Az egyházkerület szétosztása.

Az egyházkerület 3 részre osztása tárgyában felmerült indítványt az egyházkerület időszerűtlennek találja és tárgyalása fölött napirendre tér.

A ki nem akar gondnok lenni.

G. Tóth Sándor uramat a csatári egyház gondnokul választotta. **G. Tóth** Sándor

uram időközben meggondolván magát, a kurátorságról lemondott, orvosilag bizonyítván, hogy beteg. Miután ezen lemondását a bihari egyházmegye nem fogadta el, a kerülethez felebbezett. A kerület előadója javasolja, hogy **G. Tóth** uramat, a ki nem akar kurátor lenni, mentse fel.

Sulyok István esperes megvilágítani igyekezik a helyzetet, hogy **G. Tóth** uramnak, miután az esküt isletette, napok múlva jutott eszébe, hogy lemond. Szerinte a lemondásnak külső okai vannak. Miért? Mert **Csatáron** a szocializmus bontogtja az egyházat és **G. Tóth** uram is e nehéz viszonyok miatt, külső okok folytán mondott le a kurátorságról. Kéri, ne mentse fel, mert ezáltal másoknak is rossz példát mutatnak.

Dr. Bartha Béla az egyházkerület felmentő határozata mellett érve, a mely az egyházi törvényeknek megfelelő.

Domby Lajos is elfogadja, hogy **G. Tóthot** mentse fel. Szinte abban a felfogásban van, hogy ezt az orvosilag betegnek nyi vánitott embert felmentse, mintsem hogy kitegyék a biztos halálnak.

Erre az álláspontra helyezkedett az egyházkerület többsége is, így **G. Tóth** Sándor uram csakugyan nem lesz tovább csatári kurátor.

A szocializmusról is szó esik.

Az egyházkerület tanácskozásán a szocializmusról is szó esett; midőn a gyomai közalap megváltását tárgyalta a kerület, **Garzó** Lajos lelkész ekkor mondott megfontolandó és komoly szavakat az egyház helyzetéről az alföldi szocializmussal szemben. Szerinte a rossz, gyűlölködő irányba vezetett szocializmus nehéz helyzetbe sodorja az egyházat, különösen Gyomán, a hol a szocializmusnak főfészke van. Lapjok is van itt és **Várkonyi** a fővezérök, akik éppen a közalapot is felhasználták izgatásul a gyűlölködésre. Ezen gyűjtő anyag eloltására szolgál a megváltás, amelyre vonatkozólag beterjesztett előadói javaslatot elfogadták.

Kisebb ügyek.

A konventhez pártolólag terjesztik fel a debreczeni egyházmegye előterjesztését, hogy a kormánynál járjanak közben, miszerint a vásárokat vasárnapokról és ünnepnapokról héthétnapokra tegyék át.

A lelkészi könyvtárak szervezésére vonatkozólag a tavaszi közgyűlésre kívánnak előterjesztést a könyvtárügyi bizottságról.

A debreczeni egyház 100 ezer koronás alapítványa, melyet egyetemi tanszék felállítására ajánlottak fel, a presbiterium egy újabb határozata következtében vitássá vált. Ezt a határozatot **Márk** Endre és **János** Zoltán lelkész presbiterek az egyházmegyéhez felebbezték, a mely azonban figyelembe vevén a debreczeni egyház előterjesztését, hogy az ügy tisztítására újabb okmányokat íng felterjeszteni, az időszert a tárgyalásba nem bocsátkozott. **János** Zoltán ezt a határozatot is megfelebbezte az egyházkerülethez, a mely a tavaszi közgyűlés elé utalta az ügyet, hogy addig a debreczeni egyház a kérdés tisztázására vonatkozó okmányokat beszerezhesse és felmutathassa, ellenkező esetben kifogását figyelembe nem vevén, anélkül is letárgyalják az ügyet.

Uray Imre csiklandós felszólalásban bírálta, hogy a debreczeni fényes és gazdag egyházmegye pénztárának kezelését a kerületi és kollegiumi pénztárra bizza. Felsziszszelve hallgatták a beregi kurucz ur meg-

rovását, midőn kijelentette, hogy ez a szellemi szegénységnek a bizonyítványa.

Dégenfeld József gróf javaslatára a tavaszi közgyűlés elé terelték az ügyet. Szerinte nincsen abban semmi sem megrónivaló, ha rendes pénztárban rendszeresen, a szabad rendelkezési jogukat teljesen tartva kezelik a vagyonukat.

Végül élénkebb vitát keltett még a gyulai tanítók felebbezése, akik a tanítókat a tanítógyűlésen megillető napidíj és utiköltség ki nem utalása miatt felebbeztek.

Szele György előadói véleményezése szerint a tanítókat ezek a költségek ilyen esetben megilletik. **Fekete** Márton, **Domby** Lajos, **Uray** Imre az egyház erejét kimerítő túlzások korlátozását sürgetik.

Dr. Baltazar Dezső esperes szabadelvűbb vélekedése az, hogy a Fekete Mártonék felfogása ellenkezik azzal az intencióval és czállal, mely a gyűlések által a tanítók önképzését és kollegiálisát akarja előmozdítani. A nagyobb egyházakat a kimerüléstől nem félti, mert nagyobb az erejük is. Azt nem helyeselheti, hogy ilyen gyűlésre a tanítók képviselőt küldjenek ki, ellenben a netalánvaló túlzások visszaszorítására ahhoz hozzájárul, hogy az ilyen gyűlések tartásának számát korlátozzák.

Még **Dégenfeld** József gróf és **dr. Bartha** Béla szólottak az érdekes kérdéshez és az ügyet visszateszik az egyházkerület tanügyi bizottságához azzal, hogy a tavaszi közgyűlésre módot gondoljanak ki, amelylyel az egyházakat a túlságos terheltektől megkímélhetik.

Dégenfeld József gróf elnök főgondnok a közgyűlést déli 1 óráig rekesztette be. Ma reggel 9 órakor folytatják a tárgysorozatot további letárgyalását.

Vármegyénk és vidéke.

Hangverseny Püspökladányban.

Vasárnap este folyt le Püspökladányban az a nagy sikerű hangverseny, melyet az ev. reform. egyház a főiskolai énekkar tagjainak közreműködésével rendezett. Természetes, e hangversenynek úgy anyagilag, mint erkölcsileg roppant nagy sikere volt, mely sikert a főiskolai énekkar közreműködésének lehet tulajdonítani. Darabjai, melyeket előadott, megválasztás és előadás tekintetében semmi kivánni valót nem hagytak magok után. Az a biztos tudás, az a lelkesültség, melylyel ifjaink énekeltek, a legnagyobb elismerést érdemelte ki magának a közönség részéről. Az énekkar minden szereplése után orkányszerűen tört ki a tetszésnyilvánítás zaja, mely nem is némult el addig, míg ismét fel nem zendültek a legnagyobb szabadsággal előadott jó kurucz magyar nóták. A szavallatok s szóló énekek mind mind igen nagy hatással voltak a hallgatókra s általában elmondhatjuk, hogy a közönségnek felejthetetlen estét szerzett a rendezőség, a főiskolai énekkar pedig ez estével ismét egy levelet fűzött érdemeinek hervadhatlan koszorújához.

Hangverseny után táncz volt egészen reggelig. Igazi magyaros, diákos jókedv uralkodott oitan egész éjjelen. Összgyűltek Püspökladány legszebb hölgyei, akik bizonyára kedves emlékekkel gondolnak vissza a jó kedvű jó tánczos debreczeni diákságra. Az első négyest 72 pár tánczolta. Jelen voltak:

Urasszonyok: Dr. Boda Gyuláné, dr. Miskolczy Imréné (Budapest), Kálmán Vilma, Belovary Lajosné, dr. Katona Béláné (B. Udvari), Dobozi Jánosné, Harsányi Lajosné, Cseh Danielné, Kiss Ferenczné, Vargha Károlyné, Martinovics Gyuláné, Lengyel Mihályné (Földes), Herczeg Árpádné, Szabó Elekné, Eötvös Károlyné (B. Udvari) Fábian Károlyné, Bukovics Szaniszlóné, Madár Ig-

náczné, Kiss Mihályné, Kiss Józsefné, Tariczky Endréné, Endorkó Marionné, Jánosi Antalné, Szücs Lászlóné, Barna Istvánné, Kardos Mihályné, Katona Máténé, Tóth Gaborné, Kovács Lajosné, Ary Gyuláné, Csendorics N. né, Nagy Józsefné, Baranyai Istvánné stb.

Urleányok: Vargha Irénke, Ilonka, Boda Blanka, Martinovics Gizike, Belovary Ilke, Kovács Mariska, Ilonka, Nagy Rózsika, Tóth Mariska, Papp Iduska, Lengyel Irénke, Margitka (Földes), Szücs Juliska, Fáy nővérek (B. Udvari), Tariczky Ilonka, Madár Margit, Baum Juliska, Kardos Boriska, Baranyai Juliska, Szücs Ilonka (Bors) stb.

Baltazar Dezső székfoglalása. A hajduböszörményi református egyháznak nagy ünnepnapja lesz december 4-dik napján. Az egyház szeretettel és bizalommal választott új papja, dr. Baltazar Dezső esperes-lelkész f. évi december hó 4-én tartja székfoglalóját és beköszöntőjét. Ezen alkalomból a tornacsarnokban közébedet is rendeznek tiszteletére.

Csatlakozások a tiltakozáshoz. A hajdunánási tiltakozó népgyűlés rendezőségéhez a kerületből még a következő két távirat érkezett: Hajdusámsonból: Szivből üdvözlünk benneteket, kibontott zászlótok alá örömmel sorakozunk. Hajdusámson, Diószegi. — Téglásról: Téglás község független polgárai szivükből üdvözlük a népgyűlést s hozandó határozatahoz készséggel hozzájárulnak. Polgárság nevében Kemecsey Sándor.

Főrapport a képviselőházban.

— A parlamentári esendőség bemutatkozása. —

Ma délelőtt „főrapport“ volt a képviselőházban. Az ezeréves magyar alkotmány új erősségei, az a hatvan darab parlamentáris fogdmege, akit Tisza avégből szerződtetett, hogy Perczel Dezsőnek már az első ülésen valahogy baja ne essék, jelentkezett Csávossy háznagy és parancsnokló tábornok és Farkas János főterembiztos és kapitány előtt.

A vitéz fiúk a budai csendőrlaktanyából vonultak át a képviselőházhoz négyes csoportokban, nehogy valami képp feltűnés legyen a dologból: civilruhában volt valamennyi s ugylátszik, jól mehet a dolguk, mert cigáró volt valamennyinek a szájában és csak úgy ragyogott a képük a meglegedett jöletől.

A kormány argumentumai elég jól megtermett legények és bizonyára szörnyen önértetek is arra a nagy tisztességre, hogy rajtuk áll most a magyar alkotmány sorsa. Negyed tizenegy órakor szállingóztak be a főkapun — hiszen csak nem járnak mellékajtókon — a képviselőházba s fél tizenkét óráig voltak ott.

Hogy mi mindenre instruálták őket odabent, az persze csak a képviselőház ülésén fog kiderülni, a mikor ezek a nyalka fiúk ott hemzsegnek a miniszter urak mellett, az elnöki emelvény körül, a képviselők között s ambicziózan lesik Farkas János intését, hogy melyik ellenzéki képviselőt ra-

gadják meg a nyakkendőjénél és tegyék az ajtó elé.

A képviselőházból egy Dorottya-utczai szabó üzletébe mentek, a hol mértéket vettek nekik. Szép zsinóros egyenruhát kapnak, a melyet december 5-ére szállít a szabó. Olyan lesz, mint a képviselőházi szolgáló ruhája. Pedig, ha stilszerű akart volna Csávossy Béla lenni, skarlátveres posztóból szabatta volna rájuk az uniformist. Ilyent viseltek legalább valamikor a hóhérlegények . . .

VÁROSI

SZÍNHÁZ.

Folyó szám 70.

Bérlet 52-ik szám (A)

Debreczen, szerde, 1904. évi nov. 30-án: másodszer:

Enyingi Török Bálint.

Dráma 3 felvonásban. Irta: Szathmáry Z.

Holnap, csütörtökön, december hó 1-én, bérlet 53-ik szám „B“ negyedszer:

A lőcsei fehér asszony.

Enekes történeti színmű 7 kép en Jókai Mór regényéből. Irta Faragó Jenő.

Szökött katona. Szíghetinek ez a régi, kopottas, de ma is életrevaló darabja telt házat vonzott. Vidám jelenetei megkacagatták, szomorú szakaszai megrikattak az egyszerű közönséget. Csak színészeink hám-lanak ki a népszínművek játszásából. Nagyon jól tenné Makó igazgató ur, ha legalább minden hétre juttatna egy jobbajta népszínművet. Ha valahol, úgy Debreczenben lehetnek el arravaló művészeink igaz vágású népi alakokat, mint amilyenek mi a Karacs legényalakításait tartjuk. Mezei szépen dalol, de igen siránkozóan játszik. A nótáriust Sebestyén tette elfogadhatóvá. Sokat mókázott Krémer és Iványi.

Darabváltozás. Hahnel Anka betegsége miatt a péntekre hirdetett „Kis pajtás“ előadása elhalasztatik, helyette színre kerül a „Nagymama“ című vigjáték a legutóbbi szereposztással.

UJDONSÁGOK.

Debreczen is megmozdult.

— Közgyűlési indítvány Tisza ellen. —

Ide s tova 13 nap telt el azóta, hogy Tisza István gróf miniszterelnök Perczel Dezső nevezetű főpriebejkével és bepezsgözött mameluk képviselőivel hurkotvetett a magyar alkotmányosságra. Eme hurok vetés ellen fellázadt a magyarnemzet minden jobbérzésű tagja. Tiszát sorsára hagyták az udvarhoz közel álló főri képviselők is. Az ellenzék egyesült. És most a magyar nemzet százazerei is a nap-nap után tartott sok száz népgyűlésen emelik föl tiltakozásuk és haragjok viharzó szózatát. A legnagyobb szégyen háramlott volna Debreczenre; ha Debreczen sunyi módon tovább hallgat és úgy várta volna meg a viharfellegek oszlását. Szerencsére, közel 13 napi hosszúra nyult, óvatos fontolgatás után mégis megmozdult Debreczen és most legelőször a decemberi közgyűlésén veti neki peterdáját a törvényszegő, alkotmányromboló Tiszakormányzásnak; majd népét is megszólaltatja a hatalmasnak ígérkező népgyűlésen. Az első petárdarobbantást a közgyű-

lési terem
Ennek a s
merénylett
kendőzött
mégis elít
törvényh
ki; a mel
viselőnek
függetlens
szabadelvé
tek Tisza
szautasita
kintélyü f
alá ezt az
ben is me
halál-hara

T
Tisz
indítván
törvényl
deczem
napirend
tassék:

„Ne
szerint
gyengité
sleges C
tasa tö
helyzet
nak vé
ban, ép
jövőbe

Min
védelm
legelő
nak el
1904.
ezt az
mány
képvise
szakka
,nem
mert
kotni,
megszü
siték.“

Min
sünnke
hivatot
emelni
rényl
zandó
olyan
kat tö
lenne
indítv

„tö
ház el
a képv
ítéli é
megse
nitja,
18 an
ségén
képv

Má
ip. ka
Juhás:
József
Somor
Schwa
litz A
ván,
Polgá
vedy
Ignác:
Jenő,
nos,
Tóth
tész
Szilá
rencz
Andrá
Sánd

lési tereben irányítják a Tisza gárda ellen. Ennek a sikerét biztosítja az elkövetett gaz merénylettel szemben elég mérsékelt, sőt kendőzött hang, de a Tiszák merényletét mégis elítélő indítvány, a mely Debreczen törvényhatóságának a bizalmatlanságát fejezi ki; a melynek nagy súlyt annak a 101 képviselőnek a névaláírása kölcsönöz, a kik a függetlenségi párt, az újpárt, sőt még a szabadelvű párt sorából is fogadalmat tettek Tisza merényletét megbélyegezni és visszautasítani. A debreczeni közélet nagytekintélyű férfiai közül a legkiválóbbak írták alá ezt az indítványt, melylyel Debreczenben is meghúzzák a rögeszmés Tisza-világ halál-harangját, a mely így hangzik:

Tisztelt Polgármester Ur!

Tisztelettel kérjük, hogy alábbi önálló indítványunkat Debreczen sz. kir. város törvényhatósági bizottságának 1904. évi december hó 1. én tartandó közgyűlésén napirendre tűzni és tárgyalatni méltóztassék:

Nemzetünk történetének bizonyossága szerint alkotmányunk biztosítékainak meggyengítése, sőt Magyarországnak az egyseges Osztrák birodalomba való beolváztása több alkalommal megkíséreltetett. Ily helyzetünkben az alkotmány biztosítékainak védelme a milyszükséges volt a múltban, épp oly szükséges a jelenben és a jövőben is.

Mint hogy alkotmányunk biztosítékainak védelmében és a törvény tiszteletében legelő járni minden alkotmányos kormánynak elengedhetetlen kötelessége: mégis 1904. november 13-án a képviselőházban ezt az elengedhetetlen kötelességet a kormány nemcsak nem teljesítette, hanem a képviselőház elnökével együtt, nyílt erőszakkal oly módon járt el, amely módon „nem lehet érvényes jogszabályt alkotni, mert ha ilyenformán törvényt lehetne alkotni, akkor megbomlanék a jogrend és megszűnnék minden alkotmányos biztosíték.”

Mint hogy törvényhatósági közgyűlésünknek, mint a törvények végrehajtására hivatott testületnek kötelessége szavát fölemelni és tiltakozni minden olyan merénylet ellen, mely által a netalán hozandó törvények is érvénytelenek és olyanok lesznek, hogy végrehajtásukat tőlünk a kormány követelni nem lenne jogosítva, — az indokok alapján indítványozzuk annak kimondását, hogy

„törvényhatóságunk a kormánynak a ház elnökével együtt 1904. november 13-án a képviselőházban elkövetett eljárását elítéli és alkotmányunk egyik biztosítékának megsemmisítésével egyértelműnek nyilvánítja, ennek alapján az 1904. november 18-án áterőszakolt határozat érvénytelenségének kimondása iránt az országgyűlési képviselőházhoz felír.”

Tisztelettel:

Márton Imre, Szabó Kálmán a ker. és ip. kam. el., Kiss Albert, Bakonyi Samu, Juhász Ignác, dr. Fejér Ferencz, Csanak József, Jámbor János, dr. Peczkó Ernő, Somogyi Pál, id. Kertész István, ifj. Schwartz Vilmos, Kertész Mihály, Rochlitz Arthur, Herczeg János, Kecskés István, gróf Degenfeld József, Pálffy Gábor, Polgári Bálint, Jobbágy János, Bilkei Kövesdy Imre, dr. Balkányi Miklós, Tafler Ignác, Horváth János építész, dr. Freund Jenő, dr. Popper Alajos, dr. Tüdős János, Hauer Bertalan, Varjas János, K. Tóth Samuel, id. Bányai István, ifj. Kertész István, Kulcsár Gábor, Kovács Lajos, Szilágyi Bálint, Bakos János, Pálffy Ferencz, Pető István, Bihari István Bácsi András, Mike Ferencz, Zöld János, Varjas Sándor, Szabó József, Böszörményi Mi-

hály, Sarkadi Ferencz, Jámbor István, dr. Bacsó Dezső, T. Nagy János, Salánki Ferencz, ifj. Kertész János, Benedek János, Dávid Mihály, dr. Ferenczy Gyula, Hajdu Gyula, Kiss Bálint, Kurucz Miklós, Gyarmaty István, ifj. Bányai István, ifj. Horváth Tamás, Szücs István, Kéki Sándor, dr. Burger Péter, Geréby Pál, id. Balogh István, Koppányi Dávid, dr. Derekassy István, Simon István, Kálmán András, dr. Kocsár Gábor, Márk Endre, dr. Nagy Zsigmond, Kulcsár Endre, Gyarmaty János, Faragó András, K. Kiss József, dr. Kalmár Barna, Balog István, Dicsőfi József, Harangi Sándor, Kelemen Gábor, Kövendy Domokos, L. Nagy Bálint, Németi Sándor, Polgári Sándor, Seres András, Szatmári Ferencz, Török Bálint, Várai János, Sinka Sándor, Györfy Aladár, Mórítz Ferencz, Otrókosi Végh János, Pongó Lajos, dr. Sz. Szabó József, K. Tóth Kálmán, Zöld Mihály, ifj. Balogh István, Berger Jenő, Komáromy Antal.

Érdekes határozatok.

[Tudósításunk a Csokonai-kör választmányi üléséből.]

A Csokonai-kör választmánya kedden délután ülést tartott. Jelen voltak: Géresi Kálmán, Komlóssy Arthur, Szávay Gyula, dr. Tüdős János, dr. Nagy Zsigmond, Kocz Ákos, dr. Árvay Béla, dr. Boldisár Kálmán, dr. Kardos Albert, Zoltai Lajos.

A múlt ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után az elnök jelenti, hogy a kereskedelmi és iparkamara a legnagyobb készséggel megadta az engedélyt a hatvanutcai 23. sz. háznak emléktáblával való megjelölésére. A táblát át is helyezték csendben. Az elnök megnézte az ottlévő helyiségeket és úgy találta, hogy csak nagyobb átalakítás nélkül is egy ideig megfelelnek a kör czéljainak és muzeum elhelyezésére. Jelenti azt is, hogy a kör kérvényét a ház megszerzése iránt a jog- és pénzügyi bizottság tárgyalás alá vévén, annak megvételét javasolja s remélhető, hogy a közgyűlés is kedvezőleg fogja elintézni ez ügyet.

A Csokonai ünnepély költségeire pedig ugyanazon bizottság 1500 koronát hozott javaslatba. A tanács pedig a rendező bizottságba a város részéről Vecsey Imre főjegyzőt és Oláh Károly kulturtanácsnokot küldötte ki. A kollegiumtól is kért a kör ez ünnepély költségeire 500 koronát. Ez iránt még nem hoztak határozatot, de a rendező bizottságba a kollegium kijellette S. Szabó József és Ferenczy Gyula tanárokat. Mint hogy pedig Ferenczy Gyula már a kör részéről tagja e bizottságnak, helyette Dicsőfi József ev. ref. lelkézt hívják be, a ref. egyház képviselőjében.

Az elnök továbbá jelentést tesz az ünnepelésre való meghívások eredményéről; a Zilahi-fele pályázatról, Enyingi Török Bálint pályadíj nyertes drámai előadásáról. A kör helyteleníti, hogy Makó igazgató a színlapon nem jelezte, hogy ezt a drámát a Telegdi színműpályadíjjal jutalmazta volt a Csokonai kör Ellenben elismeréssel emlékezik meg a második felvonásbeli korhüdiszlet megfestéséről. Szóba hozta az elnök a Budapesti Hírlap vasárnapi számában Kun Bélától megjelent felhívást Lavotta siremléke érdekében. Géresi Kálmán a hegyaljai bizottság elnökével, Szabó Gyulával december elején Miskolcra menvén, vele ez ügyben érintkezésbe fog lépni. Végül jelenti azt is, hogy a Csokonai körére vonatkozó okleveleket a kör egész terjedelmében kifogja nyomtatni az évkönyvben. A másolat: dr. Barcsa János tanár vállalta magára s a revíziót az elnök maga teljesíti.

Zádor Lajos választmányi tagot kirtanácsossá kineveztetése alkalmából az elnökség üdvözölte.

Szávay indítványa.

Ezután került a sor Szávay Gyula választmányi tag ismeretes indítványára, hogy tudniiltik a Csokonai kör irodalmi társasággá szervezkedjék át, a fővárosi, szegedi és temesvári hasonló irodalmi társaságok mintájára, — két szakosztályban megkötött számú tagokkal és ezeken kívül pártoló tagokkal.

Géresi Kálmán ez indítvány nagyon fontos lévén, — most a tárgyalásba bele se fogjuuk, miután minden irányban nagyon meg kell fontolnunk. Hanem öttagu bizottságot nevezünk ki azzal a feladattal, hogy legkésőbb februárban, márcziusban, beszerzven a többi irodalmi társulat alapszabályait, alaposan bírálja meg az indítványt és az átalakításra nézve kellő időben adjon véleményt. A bizottságba ajánlja Komlóssy Artkur elnökle mellett Szávay Gyulát, Tüdős Jánost, Kocz Ákost és Kardos Albertet.

Dr. Tüdős János szerint sem tehetünk helyesebben, mintha küldöttől várunk javaslatot. De mégis szerinte már most elvileg kellene nyilatkoznia a választmányuk. Ő a maga részéről örömmel fogadja ez indítványt. Szerinte elérkezett az idő, hogy a Csokonai kör átalakuljon vagy újjászülessen.

Dr. Kardos szerint e kardinális kérdést csak akkor lehet eldönteni, ha kész elaborátum áll a választmány előtt.

Dr. Nagy Zsigmond a legmelegebben pártolja ez eszmét. Debreczennél kisebb kultur pontok is elébünk vágta. Debreczen eddig nem tudta értékesíteni a maga szellemi erőit. E szempontból ilyen vágygyal ilyen kívánsággal küldjük ki a bizottságot. Őt meglepte hogy ily kevesen vagyunk. De hát a meghívón jelezve volt ez a tárgy is.

*Komlóssy Arthur: Szávay szerencsésebb időben nem nyujthatta volna indítványát, amikor Csokonai ünnepélyére készülünk. Mégis megdöbbenő, hogy a választmány tagjai sem érdeklődnek. Ezt a közönyt igyekezzünk megtörni. A véleményező küldöttség elnökségét pedig magától elhárítja s annak élén Géresi Kálmánt szeretné látni. Az indítványtól üdvös hatást vár.

Kardos, Boldisár, Géresi s főként Szávay Gyula felszólalása után a főbb alapelvek kidolgozásával az ajánlott bizottságot kiküldötték. A javaslatot február 15-én várja a választmány.

Tájékoztató.

December 1. Városi közgyűlés délután 3 órakor a városháza nagytermében.

December 4. A „Bichur cholim“ este 8 órakor halástélyt rendez a Dréher-sörcearnokban.

December 4. A kereskedő társulat diszközgyűlése délelőtt 11 órakor, 1 órakor lakoma a Bikában Zádor Lajos tiszteletére.

December 10. A polgári asztaltársaság hangversenyvel és felolvasással egybekötött krisanteum-estély a Dréher-sörcearnokban este 8 órakor.

December 31. Az István-gőzmalom munkásainak önképző és segélyző köre a Margit-fürdő disztermében Sylvester-estélyt tart.

Január 7. A hentes és mészáros ifjuság bálja a Bika disztermében.

— **Bizalomnyilvánítás katonai készenléttel.** A debreczeni szabadelvűpárt hétfőn nyilvánította bizalmát a Tisza-fők alkotmánytípró kormányzása iránt és a mint feltétlenül biztos forrásból értesülünk, hétfő óta a 39. gyalogezred legénységét készenléthe helyezték. Ez felsőbb, titkos rendeletre történt. Az összefüggést a bizalomnyilvánítás és a katonai készenlét közt nem nehéz megtalálni. Nagyon jellemző ez a Tisza István kormányzási módszerére. Csakugyan a „golyó és kötél“ uralmára van kiállítás. A készenlét nagyon komoly. Minden zászlóalj öreg legénységéből hadi századot alakítottak és minden ember 40 éles töltest kapott. Mire való ez a hábo-

rusdi? Hiszen nincs ellenség? Vagy talán a tüntetéseket akarják vérfürdőkkel megakadályozni? Polgárvérre szomjas a vércsetermészeti Tisza és a bécsi kamarilla?

— Az iskolák zárva maradnak.

A város egészségügyi bizottsága kedden délután ülést tartott Körner Adolf tanácsnok elnöke alatt. A bizottság dr. Sárvány Gyula főorvos előterjesztésére elhatározta, hogy a gyermekóvó intézetek és a népiskolák, bárha a torokgyík (kedden már csak 2 új megbetegedés történt) és a vörheny szünetében vannak, a további intézkedésig zárva maradnak december 8-ig, amikor a bizottság dönteni fog e kérdésben.

— Vizsgálat a közkórházban.

A városi közkórházban a vizsgálatot kedden folytatta a bizottság. A vizsgálat alighanem ma ér véget.

— Névmagyarosítások.

Kiskoru Rosenfeld Ernő, Lajos, Vilma, József és Jenő debreczeni illetőségű lakosok családi nevének Róna-ra kért átváltoztatását a belügyminiszter megengedte. — Schwartz Vilmos debreczeni illetőségű kereskedőseged nevét belügyminiszteri engedéllyel Salgó-ra magyarosította. — Krausz Vilmos kemencszentmártoni illetőségű debreczeni lakos saját, valamint kiskoru fia, Dezső családi nevének „Kovács”-ra kért átváltoztatását a belügyminiszter engedélyezte.

— Meghaltak.

Nagy Ferencz ev. ref. 8 hónapos, Sipos Mária ev. ref. 13 éves, Nagy Julianna ev. ref. 17 hónapos, Tóháti Zsuzsanna ev. ref. 4 éves, Mórész Mariska ev. ref. 10 hónapos, Csorvási Sára ev. ref. 43 éves.

— Tele van a kórház.

A városi közkórház beteglétszáma a téli időjárás beálltával nagyon felszökött. A kórház némely osztálya zsúfoltságig megtelt betegekkel, úgy hogy az ujonnan jelentkezöket alig képesek elhelyezni.

— Zádor Lajos ünneplése.

A debreczeni kereskedő társulat azon alkalomból, hogy elnöke, fenyéri Zádor Lajos bankigazgató királyi tanácsossá nevezetett ki, december 4-én, délelőtt 11 órakor diszkygyűlést tart, amelyet a Bika disztermében ünnepi lakoma követ.

— Bosznay István újabb sikere.

A műcsarnok téli tárlatán 12 művészől vásáreltek 12 műdarabot a királyi várpalota részére. Az állam 33 ezer 900 koronát fizetett ki ezekért a képekért; örömeinkre szolgál, hogy a tizenkét kitüntetett művész egyike a debreczeni Bosznay István kiváló mesterünk „A radványi pusztán” című képét vásárolták meg.

— A Petőfi dalkör a december

4-iki dalestélyére, miután az egyesült ellenzék is azon napon tartja tiltakozó népgyűlését városunkban, meghívta a Budapestről leutazó országgyűlési képviselőket és vezérlő politikusokat, kik Debreczennek vendégei lévén, a népgyűlés lezajlása után szívesen tölthetnek pár kellemes órát a szép menyecskek és leányok szemlélése s néhány szép magyar dal meghallgatásával, — már pedig ebben lehet részök, mert a Petőfi dalkör híres az ő kedélyes, fesztelen, igazi magyar mulatságairól, szép asszonyairól és leányairól. Ugy hírik, hogy a debreczeni népgyűlésre, melyre nagy súlyt fektetnek, Kossuth Ferencz, gróf Apponyi Albert és Eötvös Károly, sőt talán báró Bánffy Dezső is lejönnek s ezenkívül városunk és Hajdúmegeye és a közeli országgyűlési képviselők is résztvesznek, mely mindenestre nagy mértékben fokozza azon nap jelentőségét és így emelendi a Petőfi-dalkör estélyének a fényét is.

— **Ménlovak kiválasztása.** A város lótenyésztési bizottsága kedden délelőtt tartott ülést *Hutflész* Kázmér elnöke alatt. A folyó ügyek elintézése után a bizottság az 1904/5 évi fedeztetési idényre az állami ménlovak kiválasztására *Király* Józsefet és *Udvarhelyi* Gézárt küldte ki, akik december 2-án fogják a méntelepen a fedező méneket kiválasztani.

— Debreczeni csendőrök a t.

Házban. A képviselőház külön rendőrségét már szervezik. Budapesti tudósítónk írja, hogy a parlamenti rendőrségnél két debreczeni csendőr-örse vezető, *Farkas* János és *Tornyai* Ferencz is kapott alkalmazást. Hétfőn utaztak fel polgári ruhában a fővárosba és a háznagyi hivatalban jelentkeztek. A csendőröket *Farkas* terembiztos gyakorolja be a fogdmegségbe.

— Előadás a szabad iskolában.

A szabad iskolának abban a szakosztályában, mely a művelt közönségnek szolgál előadásokkal, szerdán d. u. 5 órakor folytatja *Sáfrány* Lajos felsőbb leányiskolai tanár a nevelés problémáiról szóló tanítását. A kereskedelmi akadémia diszterme, ahol a kitünő professzor eddigi előadásai is nagy közönség előtt mentek végbe, minden érdeklődő előtt díjtalanul nyitva áll.

— **Elveszett husz koronás.** Vasárnap délelőtt a hatvan utcától a megyeházig husz koronás bankó veszett el. A becsületes megtaláló adja át a rendőrségen, mert különben az a szegény hetes, aki elvesztette, az egész havi keresetét elveszti.

— **Névnapi szerenád.** A Kossuth Dalkör köztisztelőben álló és fáradhatatlan jegyzőjét, Hegyi Endrét, névnapja alkalmából, szerenáddal tisztelte meg.

— **Talált tajtékpipa.** A hatvan-utca felé menet valaki elvesztette a tajtékpipáját, amelyet a rendőrségnek beszolgáltatott. Jogos tulajdonosa átveheti Bikkfalvy Miklós rendőrbiztosnál.

— **Az áruló mozsár.** Horvát Kálmán csavargó a napokban Burger Lipótné hatvan utca 8. sz. a levő nyitott konyhájából a 10 korona értékű mozsarat ellopta, amelyet Szabó Eszter szeretőjével akart eladni. A lopott mozsár azonban árulója lett és mindkettőt elfogta a rendőrség.

— **Az üldözött pária.** Fejletlen gyermekkorában került a *Joszip* Ilona bűntudójának a szerencsétlen *Markovits* Anna. Még alig volt 15 éves, mikor a fertőbe jutott. A szerencsétlen teremtést teljesen tönkretette a bűnös élet és 17 éves korá daczára valóságos emberi rommá lett. Megutálta a fertőt és elmenekült onnan, a rendőrség kényszerutlevelével hazajutott, most pedig cselédkönyvvel tért vissza, hogy szolgáljon és becsületes munkával keresse a kenyerét. Ezt a rendőrség segítségével akarja megakadályozni a bűntanyásnő és feljelentette tilos visszatérésért és ki akarja tiltani a rendőrséggel a város területéről. Mi azt hisszük, hogy a becsületes életbe visszatérőket talán még sem lehet rendőrileg üldöztetni.

— **Az őrházak rablóját elfogták.** A napokban hirt adtunk arról a vakmerő rablóról, amelyet két, hortobágyi vasuti őrház feltörésével követett el ismeretlen tettes. A csendőrség a vakmerő rablót Tóth Imre tiszta-roffi illetőségű bojtár személyében kinyomozta és Tiszaroffon el is fogta. A vakmerő rablót, aki tettét beismerte, átadták a debreczeni ügyészségnek.

— **Talált arany gyűrű.** A csapó utcán *Dalmy* Gábor kefekötőseged arany gyűrűt talált, amelyet a rendőrségnek adott a becsületes fiatal ember. Igazolt tulajdonosa a rendőrségen átveheti.

— **Ha a talyigás mulat.** Kerek János napszamos dolog nélkül járkált, és midőn Erdei nevű talyigás barátjával találkozott és felkérte, hogy engedje fel a talyigájára, amit ő szívesen is fogadott, mert egyrészt unatkozott, másrészt pedig mert jó barátja neki és arra vitte az utja is. Midőn a vasuti hidhoz értek, Kerek megköszönte a szivességet és leszállt a talyigáról. Erdei megharagudott társára, hogy már nem mulattatta és ostora nyelével arczába vágott. Ezért aztán össze verekedtek. Erdei erősebb lévén, hogy Kerek továbbra is mulattassa, felkapta és taligájára köttötte Erdeit és folyton ütlegelte, míg a Gerébi-féle telepre nem értek, itt letette utasát, ki súlyos sérüléseivel jelentkezett a kórházban. Így mulat a talyigás. A mulatásba azonban beleszólt még a törvény is, mert Kerek megtette támadója ellen a feljelentést.

x **Senki se vásároljon addig karácsonyi és újévi ajándékot, míg meg nem tekintí Mentze Henrik újdonságok áruházában (Piacz- és Szt.-Anna-utca sarkán) a nagy Karácsonyi kiállítás, mely már december hó első napjaiban megkezdődik.** Meggyőződtem arról, hogy ha igen tisztelt vevőközönségemet állandóan szép, szolid és célszerű árukkal szolgálom ki, fokozott mértékben növeli az üzletem iránt már eddig is tanusított nagyrabecsült bizalmát; miért is nem sajnáltam a fáradságot és a nagy anyagi áldozatot, összeköttetésbe léptem a külföld és belföld legelsőbb rendű gyárosai-
val s üzletemet felszereltem oly sok, szép, új, célszerű és izléses újdonsággal, hogy képesnek érzem magam még a legkényesebb igényűeket is áruimmal kielégíteni. Különösen a gyermek-játékokban, fröbelszórakoztató és társasjátékokban, valamint célszerű háztartási cikkekben és műiparárúkbán vannak rendkívül érdekes ajándéktárgyaim. Már saját érdekében is tekintse meg mindenki a látványosság számba menő ezer és ezerféle újdonságaimat. *Az olesó szabott ár minden darab árun látható.* Teljes tisztelettel: **Mentze Henrik.**

— **Zene-estély a Magyar-Király kávéházban.** Napról napra fokozottabb látogatottságnak örvendő, pompásan berendezett Magyar Király kávéházban ma este Kiss Béla teljes zenekarával hangversenyt tart. A figyelmes és előzékeny kiszolgálásról az előnyösen ismert Erős Jakab kávé gondoskodik.

x **Letzter József** fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterme Piacz-utca 44. Dr. Ujfalussy-ház. Állandó fényképképzés a műterem kapubejáratánál lévő kirakatban látható.

Egyházak és iskolák.

— **Ebéd a püspöknél.** Kedden déli egy órakor Kiss Áron püspök az egyházkerületi tagok tiszteletére ebédet adott saját lakásán. Az ebédre 40 egyházkerületi képviselő volt hivatalos. Ugyanannyian lesznek a püspök december 1-én adandó püspöki ebédén is. Ma az egyházkerület főgondnokánál, Dégenfeld József grófnál lesz ebéd a közgyűlési képviselőknél.

— **Leánydiákok segítő egyesülete.** Vasárnap, e hónap 27-én megalakult az ev. ref. felsőbb leányiskolában az „ifjusági segítő egyesület”. Valóban szép dolog, hogy leányaink már ily korán, az itju korban megtanulják az igazi jótékonyág cselekvését és ember-társaik felsegítésének munkáját. Mert bizony az ev. ref. leányiskolában s különösen a tanítóképzőben nagy azoknak a száma, a kik csak nagy nélkülözés-

sel küzdve levelet, a családok luk; csak szivére v szeretef halljuk, volt növe lépjenek közé — rona. — a melyek zethez fű hogy ök szép töre

Apponyi

Nagy órakor in takozó n Zichy Ala Valér, Bar Vilmos és gában. M társaságán r Ákos ben Bere vasuti álló megtelt n Tamás 48 aki képvis hajtattó, lett Rigó 3 órakor zőség je berrel tö Tisza-fiók zőség a felkiáltass jogakadér hogy 35 ltitikába, e kozó szav ség oly v Barabás hogy ha megérdem Apponyi sokszor s taps. Köv hogy a t az ország beszéltek felolvasta egyhangu után a k és rendb tiszteleté melyen n

Lon

rikai mill emeleterő

Vi

Párly mány a l vizsgáló gyot küld Béc követek niszter ki gálására landó az

Az

Bud ifjuság a

sel küzdve tudják megszerezni az oklevelet, a mely nem egyszer egész családok megélhetésének feltétele náluk; csak az intézet növendékeinek jó szívére vall, ha mind részt vesznek a szeretet e nemes munkájában. Ugy halljuk, hogy az egyesület az intézet volt növendékeit is felkeresik, hogy lépjenek be az egyesület alapító tagjai közé — az alapító tagság díja 20 korona. — Bizonyára a kedves emlékek, a melyek a volt növendékeket az intézethez fűzik, nem egyet reábirnak arra, hogy ők is segítsék mostani utódaik szép törekvését.

TÁVIRATOK.

Apponyi Albert Nagyváradon.

Nagyvárad, november 29. Ma reggel 7 órakor indult Budapestre Apponyi Albert gróf, Zichy Aladár, Leszkay Gyula, Smialovszky Valér, Barabás Béla, Illyés Bálint, Vázsonyi Vilmos és Szatmári Mór képviselők társaságában. Már előbb indultak Eötvös Károly társaságában Olay Lajos, Rigó Ferencz, Molnár Ákos és Balogh Mihály. Apponyit utközben Berettyóújfalun és Mezőkeresztesen a vasuti állomáson üdvözölték. A szorongásig megtelt nagyvárad pályaudvaron Szokoly Tamás 48-as pártelnök üdvözölte Apponyit, aki képviselő társaival a fekete sas szállóba hajtatott, ahol lakoma várta őket, amely felett Rigó Ferencz üdvözölte Apponyit. Délután 3 órakor kezdődött a népgyűlés óriási közönség jelenlétében. Legalább 20.000 emberrel többen voltak, mint előző nap a Tisza-fiók mellett rendezett gyűlésen. A közönség a szótartot énekelte. A gyűlést a közfelkiáltással elnökké választott Molnár Imre jogakadémiai tanár nyitotta meg, Kijelentette, hogy 35 év óta nem szólt bele a napi politikába, de most kénytelen felemelni tiltakozó szavát, midőn a kormány és a többség oly végzetes tettekre ragadtatta magát. Barabás Béla tüzes beszédben kijelenti, hogy ha az ország a zsarnoki önként eltűri, megérdemli Tiszát. Zichy Aladár gróf után Apponyi Albert beszélt lelkesen. Beszédét sokszor szakította félbe az éjenzés és a taps. Követelte a választói jog kiterjesztését, hogy a többség önkényetől megszabaduljon az ország. Eötvös Károly és Vázsonyi Vilmos beszéltek még, mire Halász Lajos ujságíró felolvasta a határozati javaslatot, amelyet egyhangulag elfogtak. Az elnök zárószavai után a közönség a Kossuth nótára gyűjtött és rendben szétoszlott. Este a vendégek tiszteletére fényes lakomát rendeztek, a melyen megjelent a város színe java.

Az öngyilkos milliomos.

London, november 29. Hauptman amerikai milliomos az egyik szálló harmadik emeleteről leugrott és szörnyet halt.

Vizsgálat a hulli ügyben.

Páris, november 29. A francia kormány a hulli ügyben kiküldendő nemzetközi vizsgáló bizottságba Fournier altengernagyot küldte ki.

Bécs, nov. 29. Az orosz és angol nagykövetek kérésére Goluchovszky külügyminiszter kijelentette, hogy a hulli ügy vizsgálására küldendő bizottságba ő felsége hajlandó az ötödik tagot kinevezni.

Az egyetemi ifjak tüntetése.

Budapest november 29. Az egyetemi ifjuság a belvárosi sas körben tartott közös

gyűlést ma este a többi főiskolák ifjuságával. Gyűlés után az ifjuság a Kossuth párt kör elé vonult, azután szétoszlott.

Port-Artur ostroma.

Tokió, (Reuter-ügynökség) november 29. A legutóbbi támadás teljes sikert aratott. A japánok elfoglalták a 250 méter magas dombot, ahonnan beláthatni az ostromolt várost és kikötőjét.

Nagy csata Mandzsuriában.

Petervár, november 29. Reanenkampftábornok jelenté Senkingből, hogy három nap óta harcban áll a japánok keleti seregével. A csata még eldöntetlen.

Mi az ujság?

November 29.

Ajándék Rákosi Viktornak. Rákosi Viktor ma Nagybányáról egy 275 centiméter hosszú harczi-kürtöt kapott ajándékba. A hatalmas kürt nyilván még annál is nagyobb, amelyivel Lohel valamikor Konrádot leütötte.

Küzdelem az akasztófa alatt. Mint Londonból jelentik, britt-guianai Dem arar Caolban nemrégiben két bűnöst kellett kivégezni. Miután a hóhér az egyikkel már végzett és a másikhoz akart fogni, a második halálraítelt és a hóhér közt élet-halál harc keletkezett a vesztőhelyen. Az illető halálraíteltnek, egy Karuroo nevű félindiának az volt a bűne, hogy egy társát agyonlőtte és kunyhóját felgyújtotta, hogy a gyilkosságát elleplezze. Mikor a hóhér a kötelelet a deliquens nyakára akarta tenni, ez kirántotta magát és a hóhérral szemben emberföltötti erővel védekezett. A hóhér és három segítőtársát a földre teperte, végül többek segítségével sikerült az őrjögöt lefogni, aki össze-vissza harapdálta az embereket, és megkötözték. Erre a hóhér a kötelelet a delikvens nyakára csavarta és a következő pillanatban már függött.

Terménytőzsde.

[Svarez E. debreczeni bizományos távirati jelentése.]
Budapest, 1904. november 29.

Készáru csöndes, forgalom csekély. Határidők tegnapi zárlaton indultak, délután megszilárdultak.

1905. októberi buza	882.—84
1905. áprilisi buza	1026.—27
októberi rozs	700—704
1905. áprilisi rozs	797.—98
októberi zab	—
1905. áprilisi zab	720.—21
1905. májusi tengeri	759.—61
juliusi	—
szeptemberi tengeri	—
1905. augusztusi repeze	1110.—20

Donogán és Somossy

Kuaz József és Társa utódaik cégénél
DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Megkezdődött

A Karácsonyi vásár.

Minőségben kifogástalan jó áruk
kerülnek eladásra
leszállított árak mellett.

Zádor Lajos

divattermében

december 31-ig

ritka alkalmi bevásárlás

női divatcikkekben.

Finom gyapju szövetek, selymek, díszek, női és gyermek felöltők blousok szörme boák és karmantyuk

rendkívüli leszállított árakban.

Mult évi cikkek minden árban kiárusíttatnak.

Megérkeztek

az őszi és téli idényre

a legujabb

Női divatkelmék,
Blouse selymek,

remek kivitelű

mosó flanelek, vелеzek

SZABÓ LAJOS FIAI

Debreczen, Rózsa-tér.

Az 1895. évi Cairói s az 1896. évi Londoni egészségügyi kiállításokon díszoklevél s arany éremmel kitüntetve s orvosi tekintélyek által kipróbált s nagyobb kórodákban kitűnő sikerrel használt külszer

Reuma-szesz és Erő-Fluid

biztos s kiváló gyors hatása a test bármilyen csuszos bántalmait, u. m. köszvény, csuz, reuma, ischiás, asthma, stb. ellen.

Hatása némely esetben meglepő, amennyiben gyakrabban idültabb eseteknél is már egyszeri beadás után a fájdalmakat teljesen megszüntette.

Fog- és fejfájást 5 percz alatt megszüntet.

Egy üveg ára használati utasítással 1 korona erősebb üveg 2 korona 40 fillér.

Főraktárak Budapestben: Török József u. gyógyszer-tárában, Király-utca 12. és dr. Egger A. ur gyógyszer-tárában, Váci-körút 17. szám. — Ugyisintén a főváros s a vidék csaknem összes gyógyszer-tárában valamint a készítő

Widder Gyula gyógyszerésznél

S.-A.-Ujhely 12. szám.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítettek.

Debreczenben: Mihalovits Jenő, Dr. Rotzschnek V. Emil, Tóth Béla és Szilcz Ferencz gyógyszerészeknél

Szélűző, görcsoszillapító

Bibergeil-csöppek.

Egy az étvágyat gerjesztő és az emésztést előidéző házi szer.

— Egy üveg ára 1 kor. —

2 üvegnél kevesebb (Utánvét K 2.50) postán nem küldetik. — Kapható

Julius Bittner's gyógyszerésznél

Gloggnitz (Alsó-Ausztria.)

Aláírási felhívás!

A HAJDUMEGYEI NÉPBANK mint szövetkezet 1905. évi január 1-én megnyitja második évtársulatát.

Felhívjuk Debreczen város és vidéke közönségét ezen második évtársulatba való belépésre.

Az általános bizalmat, melyet úgy a tőkegyűjtő, mint a hitelt igénylő közönség intézetünkbe helyezett, leginkább bizonyítja azon körülmény, hogy dacára rövid egy esztendei fennállásának, tagjai száma már is meghaladja a 800-at kik 4500 törzsbetétre több mint 120,000 Koronát fizettek eddig be, mely összeg az évtársulatok tartamát véve alapul

600,000 Korona törzsbetét tőkének felel meg.

Egy törzsbetétre hetenként öt éven át 50 fillér (25 kr.) fizetendő. Az így összegyűlt törzstőke várható haszon-eredménye, mely mint már eddig megállapítható

6° kamatozásnak felel meg, a tagok között törzsbetéteik arányában lesz felosztandó.

A szövetkezet tagjai olcsó és könnyen visszafizethető kölcsönöket élvezhetnek és pedig:

előlegképen befizetésük 1/10 része erejéig, megfelelő kezesek jótállása mellett, továbbá arany-, ezüstnemű és érték-papír zálogra, végül jelzálogra.

A kölcsönök kamatai úgy mint eddig, a törzsbetétekkel együtt hetenként is fizethetők és emellett jövőre a közönség kényelmére újabb előnyös ujtásokat hozunk be.

A második évtársulatba belépő tag hitelre már most igényt tarthat, mely esetben a befizetések csak a jövő év január elsején kezdődnek, mely körülmény megkíméli az új tagokat a folyó év elmúlt heteinek és késedelmi illetekeinek levonásától.

Jelentkezések a második évtársulatba való belépés iránt az intézet helyiségében (Piacz-utca 26. szám a főtőzsde épületében) bármely nap délelőtt, úgy mint délután eszközölhetők.

Debreczen, 1904. november hó.

Dr. Révi Nándor, jogtanácsos.

Dr. Bruckner Ernő, elnök.

Apró hirdetések.

10 szóig 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 4 fillér.

Pénzkölcsön. Rövid lejáratu kölcsönöket bármily összegig kezes nélkül egy ora alatt, ház és földbirtokra három nap alatt megszerez Héry Gyula bankirodája Péterfia u. 40.

16 forinttól feljebb készítek finom gyapju szöveteimből divatos férfi öltönyöket vagy téli kabátokat. Mintákkal kívánatra házhoz megyek. Klein Adolf angol uri szabó és Drezdai akadémiában végzett szabász üzlet Piacz utca 66.

Házmester tisztességes és gyermektelen Deczember 1-re fizetéssel felvétetik. Czim a kiadóban.

Könyvbekötéseket egyszerű és diszes kivitelben, bőrtárczákat monogram és czimer vésettél jutányosan készít Antalffy Ferencz városházzal szemben.

Nádszék fonás olcsóan eivállaltatik, Betblen utca 56.

Csinosan butorozott külön bejáratu szoba azonnal kiadó. Széchenyi utca 27.

Jó házilag készített boreczet eladó. Czim a kiadóhivatalban.

Gyakornok irodába főívétetik. Irásbeli ajánlatok a kiadóba kéretnek.

Globus
tisztító-
kivonat

jobban tisztít, mint minden más fémtisztítószer. I.

Elegáns

Kétsoros

kék Sacco-öltöny!!

tiszta gyapju kelme legfinomabb cheviot selyem tükörrel K 40. Fekete finomlastique férfi Télikabát K 38.

Koch Testvérek

Debreczen
Piacz-utca 51. sz. (Osnak-ház.)
ÁRIGYZÉK INGYEN.
Telefon 384.

Karácsonyi alkalmi vásár!

Alapítva:
1875-ben.

KATZ HERMANN

Alapítva:
1875-ben.

== férfi és fiu ruha cégénél. ==

Kezdődik November hó 28-án, Deczember hó 24-ig bezárólag.

A nagy drágaságra való tekintettel és hogy a bevásárlást megkönnyítsem az árakat mélyen leszállítottam. — Az eladásra kerülő áruk rendkívül olcsók, de semmiesetre a minőség rovására, csak kifogástalan minőségek, a melyekért a cég kezeskedik. —

Szegény gyermekek felruházására, iskoláknak s egyleteknek különös kedvezményt nyujtok. **DEBRECZEN, Piacz-u. 43. szám.**